

*Retsudvalget
Formanden*

6.12.2013

Klaus-Heiner Lehne
Formand for
Retsudvalget
BRUXELLES

Om: Udtalelse om retsgrundlaget for Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på online-anvendelse i det indre marked [COM(2012)0372]

Retsudvalget har i overensstemmelse med forretningsordenens artikel 37, stk. 3, besluttet at kontrollere retsgrundlaget for ovennævnte kommissionsforslag.

Udvalget behandlede spørgsmålet på mødet den 26. november 2013.

I – Baggrund

Det af Kommissionen foreslåede retsgrundlag for ovennævnte forslag var artikel 50, stk. 2, litra g), artikel 53 og artikel 62 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Under trilogerne var Rådets holdning, at henvisningen til den første oven for nævnte artikel burde ændres til artikel 50, stk. 1, i TEUF, eftersom det oprindeligt foreslåede retsgrundlag ikke indeholder bestemmelse om nogen eksplicit kompetence for lovgiveren til at vedtage lovgivningsmæssige retsakter. Denne holdning fandt også støtte hos Kommissionen.

Ordføreren, Marielle Gallo, anmodede derfor i overensstemmelse med forretningsordenens artikel 37, stk. 3, Retsudvalget om at kontrollere retsgrundlaget for forslaget og den foreslåede alternative henvisning til artikel 50, stk. 1, i TEUF.

II - Relevante artikler i TEUF

Følgende artikler i TEUF indgår i retsgrundlaget for Kommissionens forslag (vores understregning):

Artikel 50

- 1. Efter den almindelige lovgivningsprocedure og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg udsteder Europa-Parlamentet og Rådet direktiver om gennemførelse af etableringsfriheden inden for en bestemt erhvervsgræn.*
- 2. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen udfører de opgaver, som er overdraget dem i henhold til ovennævnte bestemmelser, navnlig ved:*
 - a) i almindelighed i første række at behandle de erhverv, for hvis vedkommende etableringsfrihed i særlig grad vil fremme udviklingen af produktion og handel*
 - b) at sikre et snævert samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder med henblik på at lære de særlige forhold at kende, der gør sig gældende inden for Unionen på de forskellige erhvervsområder*
 - c) at ophæve de administrative fremgangsmåder og sådan administrativ praksis, som hidrører fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og hvis bibeholdelse ville være en hindring for etableringsfriheden*
 - d) at påse, at arbejdstagere fra en medlemsstat, som er beskæftiget på en anden medlemsstats område, kan forblive på dette område for der at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, såfremt de opfylder de betingelser, som de skulle opfylde, hvis de kom ind i denne stat på det tidspunkt, hvor de ville påbegynde denne virksomhed*
 - e) at gøre det muligt for statsborgere i en medlemsstat at erhverve og udnytte fast ejendom, der ligger i en anden medlemsstat, for så vidt dette ikke strider mod principperne i artikel 39, stk. 2*
 - f) at lade den gradvise fjernelse af hindringerne for etableringsfriheden inden for hver af de pågældende erhvervsgræne gælde både betingelserne for at oprette agenturer, filialer eller datterselskaber på en medlemsstats område, og betingelserne for, at personale fra hovedvirksomheden kan indtræde i disses ledende eller kontrollerende organer*
 - g) i det nødvendige omfang og med det formål at gøre dem lige byrdefulde at samordne de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i artikel 54, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser*

h) at sikre, et etableringsvilkårene ikke fordrejes som følge af støtteforanstaltninger fra medlemsstaternes side.

Artikel 53

1. For at lette adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed udsteder Europa-Parlamentet og Rådet efter den almindelige lovgivningsprocedure direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser samt om samordning af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed.

2. For så vidt angår udøvelse af lægegering eller lignende virksomhed eller af farmaceutisk virksomhed, forudsætter den gradvise afskaffelse af restriktionerne en samordning af de betingelser, der er opstillet af de forskellige medlemsstater for udøvelse af sådanne erhverv.

Artikel 62

Bestemmelserne i artiklerne 51-54 finder anvendelse på det i dette kapitel omhandlede sagsområde.

III – Bestemmelse af retsgrundlaget

Ifølge Domstolens faste retspraksis skal valget af hjemmel for en fællesskabsretsakt ”foretages på grundlag af objektive forhold, herunder bl.a. retsaktens formål og indhold, som gør det muligt at foretage en domstolskontrol”¹. Vælges en forkert hjemmel, vil den pågældende retsakt derfor kunne annulleres.

Den foreslåede artikel 53 i TEUF er placeret under overskriften ”Etableringsretten” og giver mulighed for at vedtage direktiver om samordning af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Endvidere hedder det i artikel 62 i TEUF’s kapitel om ”Tjenesteydelser”, at bestemmelserne i artikel 53 finder anvendelse på det i dette kapitel omhandlede sagsområde. Det bør bemærkes, at disse to artikler udgjorde retsgrundlaget for direktivet om forældrelose værker².

Ændringen i referencen til artikel 50 i TEUF – fra stk. 2, litra g), til stk. 1 – er berettiget derved, at Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til stk. 1 efter den almindelige lovgivningsprocedure kan udstede direktiver om gennemførelse af etableringsfriheden inden for en bestemt erhvervsgren, mens stk. 2, litra g), blot identificerer den aktivitet, der er tale om, dvs. samordning – med det formål at gøre dem lige byrdefulde overalt i Unionen – af de garantier til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, som medlemsstaterne kræver stillet af selskaber.

¹ Sag C-45/86, *Kommissionen mod Rådet* (generelle toldpræferencer), Sml. 1987, s. 1439, præmis 5; sag C-440/05, *Kommissionen mod Rådet*, Sml. 2007, s. I-9097; sag C-411/06, *Kommissionen mod Europa-Parlamentet og Rådet* (8. september 2009) (EUT C 267 af 7.11.2009, s.8).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/28/EU af 25. oktober 2012 om visse tilladte anvendelser af forældrelose værker (EFT L 299 af 27.10.2012, s. 5).

Et af hovedformålene med forslaget er at tage fat på fragmenteringen af de regler, der gælder for kollektiv forvaltning af ophavsret i EU, navnlig ved at indføre vigtige forvaltnings- og gennemsigtighedsstandarder i forvaltningsselskaber. Forslaget indeholder derfor en række bestemmelser, hvormed formålet er at sikre beskyttelsen af selskabsdeltagernes interesser. Det herfor gældende retsgrundlag er imidlertid stk. 1 i artikel 50 i TEUF og ikke stk.2, litra g), i denne artikel.

Forslaget bør derfor henvises til artikel 50, stk. 1, i TEUF.

Den Juridiske Tjeneste påpeger også, at det vil være mere passende at henvises til artikel 53, stk. 1, i TEUF og ikke til artikel 53 som helhed, eftersom artiklens stk. 2 specifikt vedrører lægegering og farmaceutisk virksomhed, som ikke er omfattet af det foreslåede direktiv. I betragtning af, at der i retsgrundlaget for ovennævnte direktiv om forældreløse værker også henvises til artikel 53, stk. 1, vil det desuden være på sin plads at ændre henvisningen til retsgrundlaget for det foreliggende forslag i overensstemmelse hermed.

Forslaget bør derfor henvises til artikel 53, stk. 1, i TEUF.

På baggrund af ovenstående analyse skal en henvisning til artikel 50, stk. 1, i TEUF erstatte henvisningen til artikel 50, stk. 2, litra g), i TEUF, og en henvisning til artikel 53, stk. 1, i TEUF erstatte henvisningen til artikel 53 i TEUF og således sammen med artikel 62 i TEUF udgøre retsgrundlaget for det foreslåede direktiv.

V – Konklusion og henstilling

Det korrekte retsgrundlag for forslaget er artikel 50, stk. 1, artikel 53, stk. 1, og artikel 62 i TEUF.

På mødet den 26. november 2013 besluttede Retsudvalget følgelig enstemmigt¹ at afgive den udtalelse, at artikel 50, stk. 1, artikel 53, stk. 1, og artikel 62 i TEUF bør udgøre retsgrundlaget for forslaget.

¹ Til stede ved den endelige afstemning: Raffaele Baldassarre (næstformand), Sebastian Valentin Bodu (næstformand), Françoise Castex (næstformand), Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Eduard-Raul Hellvig, Klaus-Heiner Lehne (formand), Eva Lichtenberger, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Evelyn Regner (næstformand), Dagmar Roth-Behrendt, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, József Szájer, Alexandra Thein, Axel Voss, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka.

Med venlig hilsen

Klaus-Heiner Lehne